

Håver inn plast

Atle Kristiansen fra Miljøhavn tror ikke at selskapets avfallsbeholdere med håv redder havet fra plast alene. Men hvis han klarer å overbevise så mange som mulig om at de bare må gjøre litt, kommer man et langt stykke på vei.

Vi er på vei til å kvele havet. Overfiske, ødeleggelse av havbunnen, klimaendringer, forsuring og forurensning er blant truslene som driver havet mot kollaps. Men forsøpling, spesielt fra plast, er likevel den aller største trusselen. Forskere mener at om ikke noe skjer snart, vil det være mer plast enn fisk i havet. FNs miljøprogram estimerer at mellom 9 og 14 millioner tonn plast havner i havet hvert år. De anslår også at dette tallet vil øke til 23-37 millioner tonn innen 2040, om vi ikke tar grep. Plast utgjør bare 10 prosent av verdens totale avfallsmengde, men står likevel for hoveddelen av den marine forsøplingen. Faktisk utgjør plast så mye som 85 prosent av søppelet i havet, ifølge FNs miljøprogram. Plastforurensning til sjøs er rett og slett et gigantisk miljøproblem det haster å løse.

80 prosent fra land

Atle Kristiansen (55) kjenner problemene med avfall på sjøen bedre enn de fleste. Siden 2019 har han jobbet med ulike prosjekter mot forsøpling til sjøs i selskapet Miljøhavn og blir stadig forbløffet når nye, oppdaterte statistikker og tall om marin forsøpling dukker opp.

- Problemet kan synes uovervinnelig, men det er utrolig hva vi mennesker kan få til bare vi vil det nok. Jeg tror alle er tjent med å tenke dugnad og samarbeid. Husk at over 80 prosent av plasten i havet kommer fra land, og det er på land vi må begynne å eliminere en del av årsakene som fører til forsøpling av sjøen, mener Kristiansen.

Atle Kristiansen ser nesten ut som han er født på havet. Han er godt over 1.90 på strømpelsten, og med tjukk ullgenser, hvitt skjegg, og vilttert, grått hår kunne man godt ha sett for seg Kristiansen som karakter i en av Jon Michelets eller Ernest Hemingways romaner om livet til sjøs. Under pulten på det midlertidige og spartanske kontoret på en låve utenfor Drøbak ligger My, en liten, godlynt hund av rasen Lhasa Aps som følger Kristiansen stort sett over alt.

En tilfeldig reise

Det var ingen selvfølge at det ble bærekraft og miljøtiltak langs sjøen som skulle bli

Kristiansens levevei. Han har blant annet jobbet mye med bil, solgt og importert varmepumper, vært i hotell og restaurantbransjen, samt erfaring fra store selskaper som Coca Cola. Men en fellesnevner og rød tråd i Kristiansens karriere har vært salg. Han har alltid vært glad i å selge ting. Og nå selger han altså ideen om at det skal lønne seg å ta vare på sjøen og på lokale havner.

- Jeg er vel ikke noe særlig mer opptatt av miljøvern og bærekraft enn folk flest, men jeg har alltid hatt et nært og intenst forhold til sjøen. Jeg bruker båten min ofte, og bor slik at jeg ser ut til min lokale båthavn i Drøbak. Selv om jeg hadde irritert meg i mange år over hvor mye søppel som fløyt i fjorden, var det mer tilfeldig at jeg ramlet borti prosjektet som til slutt ble til Miljøhavn, forklarer han.

- Jeg hadde en nabo som ville ha en Seabin, et produkt som ligger i vannet og fanger søppel. Da ingen var importør av produktet i Norge, fikk jeg lov som førstemann til å selge det her til lands. Men Seabin fungerte ikke helt som jeg håpet, dessuten la de ganske raskt om om salgsstrategien sin og ville håndtere alt salget selv. Akkurat det var i grunn like greit for meg, men da var frøet allerede sådd. Jeg ville jobbe med noe som fikk opp bevisstheten rundt alt avfallet i sjøen. Jeg satte meg ned og begynte å drodle litt rundt produktet som til slutt ble til vår søppelbeholder med håv.

Kristiansen lot seg inspirere av livbøylene til Tryg, og tenkte at hvis man fikk til en god nok distribusjon på produktene sine kunne det faktisk hjelpe ganske mye. Det var da setningen «Ingen kan gjøre alt - men alle kan gjøre litt» ramlet ned i hodet hans.

- Klarer vi bare å få til rundt 10 prosent av distribusjonen til Tryg (ca 53 000 livbøyer) har vi kommet langt. Da kan vi faktisk utgjøre en reell forskjell og litt blir til mye ...

Han tror også at en del av problemet med at mange miljøprosjekter går så sakte, eller stopper opp, er fordi de stort sett foregår på frivillig basis. Kristiansen er derfor dønn ærlig på at han også ser kommersielle muligheter i det å bidra til å redde sjøen. Det har han heller ingen problemer med å meddele kundene sine.

- Hadde jeg hatt ambisjoner om å tjene meg rik, hadde jeg selvsagt begynt med noe helt annet. Men jeg tror selve fundamentet for å få til noe over tid, ligger i at de som jobber med dette har det som et levebrød. At man slipper å vente på neste lønning eller neste støtteordning man kan søke på. Så min ambisjon er å gjøre Miljøhavn til et solid selskap med sunn økonomi, sier han.

Miljøhavn versjon 2.0

Atle Kristiansen synes navnet Miljøhavn forplikter. Selv om hans beholder med håv er et lett forståelig produkt som fungerer godt, mener han at norske båtavn har en lang vei å gå før de kan kalle seg miljøvennlige. Det har selskapet hans tenkt å hjelpe dem med. Nå har Miljøhavn blitt til to personer, og de har store planer for tiden som kommer.

- På land finnes en rekke pålegg og restriksjoner som skal sikre miljøet. Langs sjøen er det foreløpig nesten fritt frem. Men vi vet nå at påleggene kommer til å komme - i tur og orden.

Blant ambisjonene til Miljøhavn er å hjelpe båthavner og andre virksomheter langs sjøen med å organisere avfallet sitt, hindre utslipp av olje og plast fra blant annet bunnstoff i båter, legge til rette for elbåt-lading og mye, mye mer.

- Og det beste av alt er at vi tror det lønner seg, også økonomisk, og lage bedre, mer effektive og bærekraftige båthavner. Vi kan nesten ikke vente med å presentere planene våre for markedet der ute, avslutter Kristiansen.